

Aanpak basisvaardigheden zorgt voor groei en verbinding

Het Beekdal Lyceum in Arnhem is een havo- en vwo-school met een bijzondere focus op Topsport en Cultuur. Sinds begin 2023 werkt het Beekdal aan het project Basisvaardigheden om de kennis in rekenen, taal, burgerschap en digitale geletterdheid te versterken. Zo legt de school voor elke leerling een stevige basis voor een toekomstige plek in de maatschappij.

Lees hoe de medewerkers van het Beekdal Lyceum aan de slag gingen en samen de onderwijsambities vormgaven. We interviewden Liesbeth Meijer, projectleider van het project Basisvaardigheden.

Dit is wat we willen

Het Beekdal is een middelbare school voor havo en vwo en telt zo'n 1200 leerlingen. De school onderscheidt zich met de profielen Topsport en Cultuur, waarvoor ze nauwe connecties heeft met Papendal, het landelijke centrum voor topsporters, voetbalclub Vitesse en hogeschool voor de kunsten ArtEZ.

Omdat een zesde van onze leerlingen regelmatig buiten de school leert vanwege topsport of cultuur, is het belangrijk dat het aanleren van de basisvaardigheden bij ons goed in de steigers staat en geborgd is binnen ons onderwijs. Als extra steun in de rug heeft de school daarom een subsidieaanvraag ingediend voor het project Basisvaardigheden en deze is begin 2023 gehonoreerd. Dit geeft ons de ruimte om de basisvaardigheden op orde te brengen en tegelijk werken we zo aan onze brede ambitie: ervoor zorgen dat onze leerlingen met het behalen van hun diploma een stevige basis hebben voor hun positie in de maatschappij.

Zo doen we dat

De tijd van begin van het jaar tot aan de zomervakantie ('23) hebben we gebruikt om het project Basisvaardigheden voor te bereiden, zodat we na de zomervakantie direct van start konden. De basis van het project bestaat uit vijf werkgroepen; vier werkgroepen houden zich elk bezig met een van de basisvaardigheden rekenen, taal, burgerschap en digitale geletterdheid en nummer vijf is de werkgroep voorwaarden. Elke werkgroep heeft z'n eigen kartrekker plus twee of drie collega's als werkgroep-lid. Het zijn allemaal docenten, die dit werk doen naast of in plaats van hun reguliere werk. Een interim projectleider zet de piketpalen uit, stuurt en bewaakt het project en verbindt waar nodig.

Elke werkgroep moet voor de zomer ('24) voor z'n eigen onderdeel het plan van aanpak opleveren. Daarbij doet elke werkgroep onderzoek en doorloopt een aantal pilots om te ontdekken wat voor hun basisvaardigheid de beste aanpak is. Zo zijn de werkgroepen taal en rekenen op dit moment bezig met een pilot om leerlingen die opvielen bij de Cito-nulmeting te begeleiden bij het opnieuw leren van de basiskennis. Door daarbij verschillende methodes naast elkaar te hanteren, ontdekken we welke manier van bijspijkeren het beste past. En kunnen we ervoor zorgen dat ons beleid voor taal en rekenen zo goed mogelijk aansluit bij de dynamiek en de leerlingen van onze school.

Bij de werkgroepen burgerschap en digitale geletterdheid laten we naast collega's ook leerlingen en soms hun ouders meedenken over de visie van de school en de aanpak, omdat we vinden dat hun bijdrage waardevol is. We denken dat het een meer gezamenlijke visie kan opleveren die beter past bij onze leerlingen, hun ouders en wat er nu in de maatschappij gebeurt. We kunnen de leerlijn zo ook goed verbinden met mooie, concrete activiteiten die in de school plaatsvinden.

De werkgroep voorwaarden onderzoekt samen met het managementteam van de school hoe we de kwaliteit van ons onderwijs in de breedte kunnen verbeteren. Idee is bijvoorbeeld om de

lesbezoeken veel meer te gebruiken om onze lesmethodiek te verbeteren in plaats van de beoordeling van de docent; dus leren van elkaar en gebruik maken van wat goed gaat. Een ander idee is het invoeren van een scholingsplan voor alle docenten.

De aanpak van de pilots is cyclisch, met een kop en een staart. Elke werkgroep zorgt ervoor dat de resultaten gedeeld worden en geborgd in onze methodiek. We willen dat deze manier van werken normaal wordt, omdat het ons helpt om ook als organisatie te blijven leren en te ontwikkelen en meer samen te werken. Dit project biedt ons de kans om de ervaringen op te doen en eigen te maken.

Als ondersteuning op hun rol, volgen de kartrekkers een coaching traject, om te leren hoe je vorm en inhoud geeft aan de werkgroep, hoe je collega's enthousiast maakt en meekrijgt in je aanpak, hoe je verbindt, maar ook bijvoorbeeld hoe je omgaat met weerstand.

Dit zijn onze ervaringen

Het opzetten en implementeren van het beleid rondom de basisvaardigheden is een traject waarbij het vooral gaat om veel praten met elkaar en het hebben van een lange adem. Door te werken met verschillende pilots betrekken we steeds nieuwe collega's en ontstaat langzaamaan een olievlekwerking, die zich verspreidt door de school. Het project laat daarbij het management zien dat het prima is om ruimte te geven en te besturen op iets grotere afstand zonder dat je de werkgroepen volledig loslaat. Juist de betrokkenheid van het managementteam bij deze verandering is belangrijk. Zo gaan we samen op; ieder in z'n eigen rol en eigen verantwoordelijkheid.

Dit verhaal is onderdeel van de 'best practices' van de Quadraam-scholen. Deze zijn ook te vinden in het bestuursverslag 2023.